

پیشنهاد اجرای «نی‌نوا» در ایام سوگواری

یک خواننده و مدرس آواز ایرانی درباره برگزاری کنسرت در ایام سوگواری گفت: می‌توان پروژه‌هایی همچون «ایرایی عاشورا» و حتی کارهای محدودتر و کوچکتر نسبت به یک کنسرت بازرگستربرزگی مانندارکسترسمفونیک‌رایاگروه‌های موسیقی ایرانی واجرای تصنیف‌هایی‌که مشکلی برای اجرا دراین ایام ندارندو البته کارهای بی‌کلامی مانند«نی‌نوا» اثر استاد حسین علیزاده، روی صحنه برد. مهدی محمدی

خواننده و مدرس آواز ایرانی که اخیرا هم در آلبوم «نوا۱ اشک ۲» به عنوان خواننده حضورداشته‌است، گفت: یکی ازراه‌های محروم نماندن مردم از کنسرت درایام سوگواری، تنظیم و روی صحنه بردن کارهای آئینی، عاشورایی و محرمی در قالب ارکستر است، منتها عملی شدن این امر همت مدیران و مسئولان را می‌طلبد. او همچنین درباره ساخت آثار موسیقی مذهبی توضیح می‌دهد: بهتر است

ساخت آثاری‌کیفیت دراین حوزه را محدود کنیم و تمرکزرا روی کیفیت آثار بگذاریم چراکه امروزه کمیت مانع کیفیت آثاری می‌شود. برای بهبوداین وضع باید مراکزوسازمان‌هایی مانند سازمان فرهنگی و هنری شهرداری، وزارت فرهنگ، خانه موسیقی و حوزه هنری اقدام کنند و براساس یک ساز و کار، گزینشی برای انتخاب خواننده، آهنگساز و شاعر مناسب در نظر بگیرند. / ایسنا

گفت‌وگو

گفت‌وگو۱ «جام جم» با مصطفی زیبایی‌نژاد، دبیر جشنواره سرود فجر

سلام فرمانده قله رافتح کرده‌است

سرود در تاریخ معاصر ایران و بطن انقلاب اسلامی همواره جایگاه ویژه و مهمی داشته است. بسیاری از رخدادها و وقایع مهم و سرنوشت‌ساز در قامت و شمایل سرود درآمدمند و در حافظه تاریخی ملت ماندگار شدند. هرچه از سال‌های انقلاب و هشت سال دفاع مقدس فاصله گرفتیم سرود کم‌رنگ‌تر شد تا این‌که در چند سال اخیر باز هم بارقه‌هایی از تاثیرات آن در فضای جامعه احساس و منجر به تولید آثار ماندگار و شاخصی شد اما همچنان نیاز به هم‌افزایی و انسجام فعالیت‌های گروه‌های سرود وجود داشت تا این‌که به همت سازمان بسیج و مرکز آفرینش‌های فرهنگی – هنری بسیج، اولین دوره جشنواره ملی و بین‌المللی سرود اواخر تیرماه برگزار شد. با مصطفی زیبایی‌نژاد، مسئول مرکز آفرینش‌های فرهنگی – هنری بسیج و دبیر نخستین دوره جشنواره بین‌المللی سرود فجر درباره چند و چون برپایی این جشنواره، اهداف و افق‌های پیش‌رویش به گفت‌وگو نشستیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

۱۴۱ اساس شکل‌گیری جشنواره سرود بر چه مبنایی بود و چطور به‌مرحله اجرا رسید؟

همان‌طور که می‌دانید سرود از اوایل انقلاب جریان داشت و آثار معروفی نیز از همان موقع شکل گرفت اما در میانه‌های دهه ۹۰ جریان سرود یکی جهش جدی پیدا کرد؛ نمونه موفق آن نماهنگ «ارغوان» بود که توسط مجموعه بسیج تولید شد و مورد عنایت مقام معظم رهبری نیز قرار گرفت. از آن زمان گروه‌های سرود فعالیت‌های زیادی انجام دادند و سرودنماهنگ‌های متعددی تولید و در صداوسیما و شبکه‌های مجازی پخش شد. از سویی دیگر سبک و سیاق تولیدات در مجموعه بسیج هم به سمت سرود رفت تا این‌که در سال ۹۷ تصمیم به برپایی مسابقه‌ای با محوریت سرود گرفتیم. در همین راستا با سازمان صداوسیما هماهنگی‌هایی هم صورت گرفت اما شرایط تولیدش فراهم نشد. در همین اثنا و طی سال‌های ۹۸ تا ۱۴۰۰ مجموعه‌های استانی ما با همکاری نهادهایی همچون وزارت فرهنگ و ارشاد، سازمان شهرداری و حوزه هنری جشنواره‌های سرود برگزار کردند اما همچنان بر این عقیده بودیم که جای یک جشنواره جدی و بین‌المللی درحوزه سرود خالی است و باید آن را احیا کرد. از طرفی دیگر برگزاری مسابقه تلویزیونی نیز جزو اهداف نهایی و غایی ما بود که استعدادیابی‌ها در آن بخش صورت بگیرد تا در نهایت

این دو با یکدیگر تلفیق و یک جشنواره با هدف استعدادیابی برگزار شود. این در واقع فلسفه شکل‌گیری جشنواره بوده است.

۱۴۲ راهبردهایی که این جشنواره دنبال می‌کند، چیست؟ همان‌طور که اشاره کردم هدف اصلی ما احیای فضای سرود بوده و هست و چندین سال است که در این فضا فعالیت می‌کنیم و اصلا این‌گونه نبوده که جشنواره به یک‌باره ایجاد شده باشد بلکه فضای تولیدات ما از سال‌های ۹۵ – ۹۴ به این سمت وسو رفته بود. علاوه بر این شناسایی گروه‌های سرود از دیگر اهداف مهم برپایی این جشنواره است. ما از سال ۹۷ به تمام استان‌ها و شهرستان‌ها ابلاغ کردیم که یکی از روش‌های عضوگیری در مراکز بسیج، گروه‌های سرود است و از همان زمان شناسنامه‌دار کردن گروه‌های سرود آغاز شد که راهبردی اساسی در این مسیر است. علاوه بر شناسایی گروه‌های سرود، تولید محتوا نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است و جریان‌سازی و ذائقه‌سازی در حوزه موسیقی و سرود مدنظر ماست؛ به بیانی دیگر هدف این است تا سرود را به عنوان یک فناوری مردمی معرفی کنیم که می‌تواند در حوزه موسیقایی فعالیت خوب و اساسی داشته باشد.

۱۴۳ یکی از کاستی‌هایی که اغلب جشنواره‌های هنری با آن مواجه هستند، ضعف در حمایت و هدایت آثار خروجی است. جشنواره سرود برای برگزیدگان، استعداد‌های کشف شده و آثارشان چه برنامه‌هایی دارد؟

اتفاقا یکی از راهبردهای ما کشف استعدادهاست و در حال حاضر

توجه به راهبردهای رهبر انقلاب

راهبردی که حضرت آقا در بحث شعر، آهنگ و اجرای گروه‌های سرود و ترکیب بدیع آنها مشخص کردند قضا باید مدنظر قرار گیرد. مقام معظم رهبری در این پیام به همه دست‌اندرکاران سرود و به‌ویژه جشنواره سرود مواردی را تاکید کردند. خوشبختانه عنایت مقام معظم رهبری شامل حال جشنواره شد و ما بلافاصله کارگروهی تشکیل دادیم و چندین جلسه برگزار کردیم تا با دعوت از افراد مختلف، نظرات کارشناسی این حوزه را به‌دست بیاوریم؛ لذا باید به‌طور مفصل و جدی روی این مقالات کار کرد و بررسی‌های لازم برای ایجاد فضای تولید آثار انجام شود؛ به عنوان نمونه تیم سردبیری و تهیه‌کننده مسابقه بزرگ تلویزیونی که پیشتر هم به آن اشاره کردم روی همین فضا کار می‌کنند و ما هم کمک می‌کنیم گروه‌ها توان‌شان را برای تولیدات جدید در این رویداد بزرگ و در سه بخش مورد نظر رهبری تقویت کنند تا شعرهای قوی‌تری با مضامینی که ایشان مدنظر داشته‌اند، تولید شود؛ بنابراین باید به‌صورت کارشناسی کار را پیش ببریم تا آن‌ها... خجالت‌زده رهبر معظم انقلاب نباشیم و سربلند از آن بیرون بیاییم.

در روند جشنواره این اتفاق روشن و مشخص است. مایک برنامه بزرگ تلویزیونی داریم که قرار است از شبکه سه سیما پخش شود و اکنون در مرحله پیش‌تولید است. حدود ۷۰ گروه برتر راه‌یافته به مسابقه استعدادیابی هستند که در جشنواره هم اعلام شده و از هر استانی یک گروه به عنوان منتخب از سوی هیأت داوران و منتخب آرای مردمی به مرحله نهایی راه یافته‌اند. قرار است این ۷۰ گروه تولید محتوای جدیدی برای مرحله نهایی داشته باشند و در مسابقه بزرگ تلویزیونی شرکت کنند. همچنین طبق توافقی که با معاونت امور هنری وزارت ارشاد انجام شده تمام گروه‌هایی که در جشنواره شرکت می‌کنند تحت آموزش قرار می‌گیرند و تاکنون نزدیک به ۶–۵ استان دوره‌های آموزشی خود را برای گروه‌ها برگزار کرده‌اند و صرف‌نظر از کشف استعدادها در این رویداد، توانمندسازی و رشد گروه‌ها نیز از اهداف مهم ماست. همچنین مراکز آفرینش هنری بسیج در استان‌ها طی دو سه سال گذشته راه‌اندازی شده‌اند. در این مراکز زیرساخت‌های فنی – حرفه‌ای برای گروه‌های سرود آماده شده و همه استان‌ها مجهز به یک استودیوی صوتی کامل هستند که گروه‌های می‌توانند از آن استفاده کنند.

۱۴۴ پیشتر عنوان کردید هر سال یک سرود شاخص را معرفی خواهید کرد، معیارهای انتخاب این سرود چه خواهد بود؟

جشنواره اعلام کردیم سالانه سرود شاخص سال معرفی می‌شود و امسال نیز در اختتامیه «سلام فرمانده» به عنوان سرود ماندگار سال معرفی شد. آنچه این سرود را شاخص می‌کند میزان تاثیرگذاری‌اش در فضای جامعه است و بحث حرفه‌ای بودن آن مطرح نیست چرا که اگر بحث فنی مدنظر باشد در بخش سرود اول جشنواره می‌گنجد اما این اثر یک قله‌سازی است و با انتخاب سرود شاخص در واقع فضا را آماده می‌کنیم که گروه‌های سرود خودشان را به آن سمت وسو برسانند.

۱۴۵ نظر خودتان درباره سرود «سلام فرمانده»، شعر و آهنگسازی آن و البته دلایل موفقیتش چیست؟

به نظر می‌آید تحلیل و نقد وجود ندارد. زیرا هدف یک سرود این است که بتواند در جامعه فراگیر شود و خانواده‌ها، کودکان و نوجوانان و... را درگیر خودش کند. این سرود علاوه بر این‌که در جامعه تا تاثیرات ویژه‌ای داشته، در جوامع بین‌الملل هم توانست تاثیر خودش را بگذارد و نیازی نیست درباره شعر و آهنگش بحث شود. به‌نظر با حمایت امام زمان (عج)، تلاش و نفس گرم بچه‌های گروه سرود و مجموعه‌ای که با نیت خالص کار کردند، این سرود توانسته قله افتخ کند و نیازی نیست ما بگوییم آهنگش خوب است یا نه و به‌نظر می‌آید نقد ندارد زیرا آن قله را با هر آنچه که داشته، فتح کرده است. در حال حاضر باید اثرگذاری این سرود دیده شود و نقد کردن آن شاید باعث تحریف اثر شود اما قطعا هرکاری که قله را فتح کرده باید نقد شده و نقاط قوت و ضعفش بررسی شود. بنابراین باید با احتیاط با آن برخورد کرد و اجازه بدهیم به همه حوزه‌ها ورود پیدا کند و سپس آن را بررسی کنیم و حتما نقد روی بهتر شدن آن تاثیر خواهد گذاشت.

آرام جان استاد کریمخانی

دربارین روزها، یاد استاد محمدعلی کریمخانی که ۳۰ خرداد امسال از میان ما رفت، یک بار دیگر زنده شد؛ آریا عقیقی‌نژاد در برنامه تلویزیونی مهلا، خاطره‌ای از ایشان و خوانند قطعه «آمده‌ام ای شاه پنهم بده»، روایت کرد که از پربازدیدترین‌های فضای مجازی هم بوده است. کریمخانی قطعات دیگری از جمله آلبوم «ساقی سرمست» دررثای شهادی کرلما و «حسین آرام جانم و حسین روح وروانم» را خوانده است.

برای شنیدن «آرام جانم»، این کد را اسکن کنید.

خاطره

جام جم

موسیقی

MUSIC

سه‌شنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۱ شماره ۶۲۷۸

نوا

انتشار قطعات جدید عاشورایی

«نواحی اشک» از جمله آلبوم‌های عاشورایی است که سال گذشته آلبوم اول آن طی ۱۰ روز محرم منتشر شد و امسال هم دهه اول محرم ۱۰ آهنگ از آلبوم دوم در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. این قطعات به صورت روزانه منتشر می‌شود و قرار است تا پایان محرم آلبوم «نواحی اشک ۲» به صورت کامل در دسترس علاقه‌مندان قرار بگیرد.

عناوین ۱۰ قطعه آلبوم «نواحی اشک ۲» به این ترتیب است: اشک عزرا، این دل تنگم عقده‌ها دارد، ای سپرده در خرابه جان، ساقی لب‌تشنگان، طفلان مسلم، حضرت قاسم(ع)، حضرت علی اصغر(ع)، شه‌زاده اکبر(ع)، حضرت ابوالفضل(ع) و عزیمت به شام.

قطعه «حضرت ابوالفضل(ع)» پیش روی مخاطبان قرار گرفت و «عزیمت به شام» دیروز منتشر شد. قطعه «حضرت ابوالفضل(ع)» با صدای متین رضوانی پور در آواز افشاری و با تنظیم آرمان مهربان به ثمر رسیده است. طراحی گرافیک این اثر را انوشیروان مانی به عهده داشته است. «عزیمت به شام» نیز با صدای مهدی محمدی منتشر شده است. هدف از تولید این آلبوم بازسازی نواهای مذهبی – آیینی مرتبط با واقعه عاشورا و ارجگذاری به هنر اصیل آوازخوانی مبتنی بر ردیف آوازی موسیقی دستگاهی ایران است.

برای شنیدن قطعه «حضرت ابوالفضل(ع)» و «عزیمت به شام»، این کد را اسکن کنید.

دردلی موسیقایی

با «مهربون‌تر از پدرم»

«مهربون‌تر از پدرم» عنوان یکی از تازه‌ترین قطعات هادی نصیری از خوانندگان حوزه موسیقی آیینی است که به تازگی در دسترس مخاطبان قرار گرفت. هادی نصیری از خوانندگان موسیقی آیینی کشورمان هم‌زمان با فائز اسیدن

ایام تاسوعا و عاشورای حسینی نماهنگ «مهربون‌تر از پدرم» را پیش روی مخاطبان قرار داد. این قطعه با شعری از سید جواد پرنی، تنظیم مسعود بقایی و همخوانی زینب صفری تولید شده است. هادی نصیری درباره ویژگی‌های این اثر موسیقایی بیان کرد: زینب صفری همخوان این قطعه دختر حسن صفری از خوانندگان آیینی کشور است که چندی پیش در ساحت تصادف جان به جان آفرین تسلیم کرد. بنابراین استفاده از همخوانی این نوجوان به دلیل احساسی بودن شعر و روح لطیف کودکانه‌ای که دارد معنویت و خلوص خاصی به کار داده که امیدوارم مورد توجه مخاطبان قرار گیرد. / مهر

برای شنیدن قطعه «مهربون‌تر از پدرم» این کد را اسکن کنید.

چهره

مخالفت ۲ شاه با نقاشی

قهوه‌خانه‌ای

مهدی طالع‌نیا نقاش قهوه‌خانه‌ای گفت: گرچه تمام مکاتب نگارگری ایرانی، شاهنامه‌نگاری و علوی‌نگاری داشته‌اند اما رشته پرده‌کشی تنها جریانی بوده که شاهنامه‌نگاری و علوی‌نگاری نداشته؛ به‌طوری‌که در این ۲۰۵ سال صرفا با

ورژن عاشورایی ترسیم می‌شده است. با این حال بدین اولین ورژن مکتب شاهنامه‌ای و علوی راترسیم کردم که این خلأ و شکاف تاریخی پر شد.

وی با اشاره به جریان منسوخ شدن این هنر بیان کرد: در دوره‌های مختلف، سیاست‌گذاری نظام حاکم در بقا یا منسوخ شدن رشته پرده‌کشی تأثیر داشته؛ مثلا ناصرالدین شاه در دوران قاجار، جلوی آن را گرفته و حتی رضاخان در دوره پهلوی این نقاشی‌ها را پاره می‌کرده است، چون نظام سیاسی به سمت سکولاریسم می‌رفته و می‌خواستند مشروعیت را در جلوه‌های مختلف حذف کنند بنابراین اساسا با این رشته هنری مقابله می‌کردند بعد از انقلاب هم فضای هنری تضعیف و این رشته مثل بسیاری از رشته‌های سنتی دیگر ضعیف شد ضمن این‌که به دلیل مسائل اقتصادی هرروز قدرت خرید مردم کاهش پیدا کرد و همین مسئله تأثیرگذار بود. / مهر

دختر ملک الشعرای

بهار درگذشت

ملک پروانه بهار، دختر ملک‌الشعرای بهار شاعر و ادیب نام‌آور ایرانی در ۹۴ سالگی بر اثر کبولت سن در آمریکا درگذشت. غزل جمشیدی خواهرزاده ملک‌پروانه بهار با انتشار عکسی در صفحه اینستاگرامش، این خبر را با شعری از آن ادیب بزرگ اعلام کرد که «آن شمع دل افروز از خانه من رفت، پروای گلم نیست که پروانه من رفت،» پروانه بهار که نام کاملش «ملک پروانه» است در سال ۱۳۰۷ به دنیا آمد و پس از ملک هوشنگ، ماه ملک و ملک دخت، چهارمین فرزند محمدتقی بهار، ملقب به ملک‌الشعرا بود. او یک برادر و یک خواهر کوچک‌تر به نام‌های ملک مهرداد و ملک چهارده هم دارد. در دوران یک سال واندی اقامت بهار در سوییس، این ملک‌پروانه ۲۱ ساله بود که در آن روزهای سخت بیماری و دوری از وطن بار و همراه پدر بود. پروانه بهار خاطرات زندگی‌اش و از جمله خاطرات آن روزها را در کتابی به نام «مرغ سحر: خاطرات پروانه بهار» نگاشته است که اولین بار در سال ۱۳۸۲ منتشر شد. / ایرنا